

Město Mimoň



Program prevence kriminality města Mimoň na období 2017 - 2022

LEDEN 2017

VYPRACOVÁL: René Nesvadba, manažer prevence kriminality

Obsah:

| | |
|--|----|
| 1. Úvod | 3 |
| 2. Pojem prevence kriminality a její členění | 3 |
| 3. Východiska | 5 |
| 4. Bezpečnostní analýza | 7 |
| 5. Sociálně-demografická analýza | 10 |
| 6. Institucionální analýza | 12 |
| 7. Cíl 1 – Primární prevence | 14 |
| 8. Cíl 2 – Sekundární prevence | 16 |
| 9. Cíl 3 – Terciální prevence | 19 |
| 10. Cíl 4 – Sociální prevence | 20 |
| 11. Cíl 5 – Situační prevence | 23 |
| 12. Závěr | 25 |

1. Úvod

Město Mimoň zpracovalo v souladu s vládou schválenou Strategií prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020, tedy systémem prevence kriminality založeném na třech úrovních (republikové, krajské, lokální), vlastní plán prevence kriminality pro území města na období let 2017 – 2022. Plán prevence kriminality je jedním z prvků, který slouží k vytvoření komplexního přístupu k prevenci kriminality, s cílem ochránit lokální komunitu před kriminalitou, posílit pocit bezpečí občanů, snížit majetkovou a násilnou kriminalitu, eliminovat kriminálně rizikové sociálně patologické jevy na základě kooperace všech institucí, která na místní úrovni působí a integraci PČR do preventivních aktivit města. Plán je „živým“ materiélem, který bude každoročně na základě aktuální situace v oblasti prevence kriminality a výsledku preventivních aktivit vyhodnocován a případně novelizován.

Prevenci kriminality můžeme chápát jako komplex opatření sociální prevence a situační prevence včetně informací směrem k veřejnosti o možnostech ochrany před trestnou činností a pomoci obětem trestních činů. Cílem této prevence je omezení samotné kriminality a jejích následků, aktivizace činností směřujících k minimalizaci přestupků a závadového chování jedinců i skupin, které trestné činnosti předchází. Prevence kriminality úzce souvisí s prevencí sociálně patologických jevů, k nimž patří např. nejrůznější formy závislosti.

Vytvoření plánu prevence kriminality města je jednou z podmínek, kterou je nezbytné splnit, aby mohlo město Mimoň následně v období let 2017 až 2022 předkládat prostřednictvím Krajského úřadu Libereckého kraje žádostí o státní dotace v oblasti prevence kriminality na realizaci Programu prevence kriminality obce. Město Mimoň tak získá možnost po dobu trvání Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020 průběžně realizovat preventivní projekty investičního i neinvestičního charakteru, směřující k řešení a odstranění identifikovaných problémů a rizik.

2. Pojem prevence kriminality a její členění

Kromě pojmu prevence je v literatuře používán také pojem profylaxe. Ačkoliv existují snahy obsahově odlišit profylaxi od prevence, je vhodnější považovat tyto pojmy za synonymní. Oba lze významově charakterizovat jako **předcházení, ochranu**.

Pojem prevence kriminality je v odborné literatuře často chápán velmi různě. Prevence kriminality je speciální oblastí uskutečňování prevence v obecném smyslu slova. Jejím předmětem je **předcházení kriminalitě**.

Za jednu z nejkomplexnějších definic prevence lze považovat vymezení autorů Vlčka a Zapletalových, podle níž do prevence kriminality „náleží veškeré aktivity směřující k předcházení páchaní trestních činů, ke snižování jejich výskytu cestou zamezení páchaní nebo neutralizaci příčin a podmínek vzniku trestních činů. Patří sem opatření, jejichž cílem či důsledkem je zmenšování rozsahu a závažnosti kriminality, ať již prostřednictvím omezení kriminogenních příležitostí, nebo působením na potenciální pachatele a oběti trestních činů. Prevence tedy představuje pokus eliminovat trestnou činnost ještě před jejím započetím nebo před jejím pokračováním.“ Jako u jediné z uvedených definic se zde setkáváme také s pojmem „oběť trestného činu“, kterou nelze v případě charakteristiky pojmu prevence kriminality v žádném případě opomijet.

Související pojmy a jejich specifikace

V souvislosti s prevencí kriminality je třeba mít na zřeteli, že kriminalita je jen jedním (ačkoliv se všeobecně uznává, že nejpodstatnějším nebo nejextrémnějším) projevem, respektive druhem sociální patologie. K dalším sociálně-patologickým jevům patří například drogová závislost a alkoholismus, prostituce, dopravní nehodovost, sebevražednost nebo další sociální jevy, které se

odchýlí od normálu do té míry, že překračují rámec jejich běžné variability. Je zcela nezpochybnitelné, že všechny sociálně-patologické jevy jsou vzájemně propojené, neexistují izolovaně a nelze je tak ani řešit či posuzovat. Majetková kriminalita má často přímou souvislost např. s drogovou závislostí, stejně jako prostituce a podobně.

Pojmem, který bezprostředně souvisí s pojmem prevence, je represe, jež znamená potlačení kriminality za použití násilných, zákonných prostředků. Účinná prevence snižuje potřeby represe, represe zpětně pozitivně posiluje prevenci. Tato teze však v žádném případě není v praxi samozřejmá a řada navrhovatelů preventivních programů se uměle snaží tyto dvě složky od sebe oddělit mnohdy způsobem velmi křečovitým.

Vzájemnost prevence a represe vede k hledání nadřazeného pojmu. V tomto smyslu se setkáváme například s pojmem boj s kriminalitou. Tento poněkud militantní pojem často tak vyhovující některým televizním komentátorům a bohužel i některým politikům kriminologové nahrazují pojmem kontrola kriminality.

Členění (klasifikace) prevence kriminality

Rozlišujeme tři druhy prevence. Jedná se o prevenci zákonné, vycházející z trestního práva, prevenci sociální a prevenci situační.

V české odborné literatuře (např. autoři Osmančík, Vlček – Zapletal) se převážně prosadilo členění prevence na **sociální, situační a viktimní**. Kombinováno je s členěním na prevenci **primární, sekundární a terciální**. O prevenci realizované prostřednictvím osobitých preventivních činností v tomto smyslu hovoříme jako o **specifické prevenci kriminality**. Naopak za **nespecifickou prevenci kriminality** považujeme sociální prevenci v její primární podobě, zatímco sekundární a terciální sociální prevence bývá také součástí specifické prevence kriminality.

Komplexní prevence kriminality, uskutečňovaná mimo trestní právo, má tři základní cílové objekty, kterými jsou pachatelé trestních činů, podmínky pro trestnou činnost a oběti trestních činů. Uvedené rozdělení tvoří základní členění prevence, které rozlišuje **sociální prevenci, situační prevenci a viktimní prevenci**.

Sociální prevence je všeobecnou prevencí všech sociálně-patologických jevů. Její podstatou je vytváření příznivých společenských podmínek v ekonomické, sociální, kulturní, výchovně vzdělávací a v oblasti zaměstnanosti, podmínek pro využití volného času, růst životní úrovně, duchovní rozvoj, humanizaci a zkvalitňování způsobu života společnosti jako celku, sociálních skupin, jakož i pro socializaci a sociální integraci každého jednotlivce". Znamená změnu nepříznivých společenských, ekonomických, kulturních a dalších podmínek prostředí, které se stávají kriminogenními faktory. V souvislosti se sociální prevencí jde tedy o to, aby se člověk nestal pachatelem trestného činu, anebo aby v páčení trestné činnosti nepokračoval. Účinná sociální prevence se musí realizovat na základě velmi kvalitní komplexní analýzy sociální situace a musí být spojena s různými druhy specificky orientované prevence".

Situační prevence vychází ze skutečnosti, že určité druhy kriminality se objevují v určitém čase, na určitých místech, za určitých okolností. Dopouštějí se jí určité druhy pachatelů. Situační prevence je orientovaná na ochranu veřejného pořádku, bezpečnosti, zdraví, života a majetku občanů. Situační prevence využívá následující formy ochrany. Zejména se jedná o **klasickou ochranu**, ke které patří mechanické zábranné prostředky, bezpečnostní uzamykatelné systémy, bezpečnostní systémy dveří, mříže, bezpečnostní fólie, trezory, bezpečnostní schránky apod. **Technickou ochranu** představují zejména elektrická zabezpečovací signalizace (EZS), elektrická požární signalizace (EPS), kamerové monitorovací systémy a uzavřené televizní okruhy (MKDS, CCTV), systémy detekce vstupu a přístupové systémy, ochrana dat, prostředky osobní ochrany a pulty centralizované ochrany (PCO). Do oblasti situační prevence patří také **fyzická ochrana**, kterou zajišťuje policie, armáda nebo zaměstnanci soukromých bezpečnostních služeb, a také tzv. **režimová ochrana**, kterou tvoří například přístupy nebo vjezdy do jednotlivých objektů nebo systémy tzv. generálních klíčů apod.

Situační prevence je velmi efektivní zejména v oblasti majetkové trestné činnosti, ale také v oblasti ochrany života a zdraví osob.

Viktímní prevence (pochází z latinského slova *victima* – oběť) sleduje cíl, jak se nestát obětí trestného činu. Měla by zahrnovat přípravu lidí na osvojení si takových opatření, které mohou snižovat riziko ohrožení kriminalitou. Jde nejen o opatření, které patří například do situační prevence, ale o vlastní, „bezpečnostní chování“ včetně „přiměřeného reagování v situaci ohrožení kriminalitou, která se může týkat i jiných osob“). Viktimogenním faktorem se může stát také některá sociální charakteristika člověka. Jako příklady uvádí určité funkce ve veřejném životě, příslušnost k určité sociální skupině (národu, rase), věkové skupině (děti, mládež, senioři) nebo při výkonu rizikových povolání (pokladník, poštovní doručovatel, policista apod.).

Dalším členěním z hlediska stádií vývoje kriminálního problému prevenci kriminality dělíme na prevenci primární, sekundární a terciární.

Primární prevence se u nás pojímá jako strategie nepřímá, která je necíleně orientována na celou společnost, její instituce a občany. Spocívá převážně v optimalizaci životních podmínek, zvláště sociálních, ale i materiálních, v péči o náležitě fungování všech prosociálních aktivit, které vedou k vhodné socializaci jedinců a pozitivnímu rozvoji společnosti jako mnohovrstevnatého celku.

Sekundární prevence je chápána jako přímá strategie orientovaná na jedince a skupiny kriminálně rizikové, ať již jako potencionální pachatele, či oběti. Zaměřuje se též na ochranu materiálních hodnot, které jsou častěji objektem zájmu delikventů.

Terciální prevence je koncipována jako přímá preventivní strategie zacílená na předcházení kriminální recidivě. Zde se jedná o ty segmenty společnosti, které kriminalitou tak či onak již zasaženy byly.

|

3. Východiska

Program prevence kriminality Města Mimoň na léta 2017 – 2022 je navržen na základě syntézy různých analytických studií, doporučení expertů a zkušeností s realizací preventivních aktivit. Jejím záměrem je vytvořit bezpečnou obec, která bude svým občanům poskytovat ochranu a pocit bezpečí, a tím posilovat jejich důvěru ve veřejnou správu.

Pro jeho zpracování bylo vycházeno:

A. Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020

Prevence kriminality zahrnuje veškerá opatření ke snižování rizika výskytu trestních činů, jakož i jejich škodlivých důsledků pro jednotlivce a společnost, včetně strachu z kriminality. Prevence kriminality se snaží působit na různorodé příčiny kriminality. Prosazování práva a trestní sankce jsou v této souvislosti ponechávány stranou, navzdory jejich potenciálně preventivním účinkům¹.

Je prokázáno, že dobře naplánované strategie prevence kriminality nejenže předcházejí trestné činnosti a viktimizaci, ale podporují bezpečnost společnosti a přispívají k udržitelnému rozvoji států. Zlepšují kvalitu života a přinášejí dlouhodobé výhody ve smyslu snižování nákladů spojených se systémem trestní justice i dalších společenských nákladů vyplývajících z trestné činnosti².

Česká republika má již v současné době stabilní rovinutý systém prevence kriminality³, který plně odpovídá doporučením mezinárodních orgánů zabývajících se prevencí kriminality⁴. Na systému se podílí řada partnerů ze státní správy, krajské i obecní samosprávy, neziskových organizací ad. Prevence kriminality je plánována ve zpravidla 4–5ti letých cyklech prostřednictvím vládou schvalované Strategie prevence kriminality. Globální cíl pak v tomto ohledu deklaruje závazek, že

Česká republika bude i v následujícím období tento systém udržovat a posilovat, k zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku bude podporovat preventivní přístupy, a to vše v souladu s principy moderního demokratického státu.

Rozvinutý systém a plánování prevence kriminality mimo dalších faktorů přispívají k tomu, že Česká republika je zemí, ve které dlouhodobě klesá kriminalita a ve které se daří aktivně reagovat na nově vznikající trendy a řešit je v jejich relativních počátcích. Za období let 2011 (rok předcházející přijetí aktuální Strategie prevence kriminality v ČR na léta 2012 až 2015) až 2014 došlo k poklesu celkové Policií ČR registrované trestné činnosti z 317 177 trestných činů na 288 660 trestných činů, což je pokles o 28 517 trestných činů, což činí 9 %. Trend poklesu registrované kriminality můžeme sledovat prakticky již od přelomu tisíciletí, a to s určitými drobnými výkyvy. Ve sledovaném období představoval největší výkyv rok 2013, kdy došlo k meziročnímu nárůstu celkové registrované trestné činnosti o 22 276 trestných činů, tj. nárůst o 6,8 %. Tento nárůst je obecně přisuzován zejména nečekaně vyhlášené amnestii prezidenta republiky, na kterou nebyly relevantní instituce dostatečně připravené. Trend poklesu registrované kriminality ale pokračuje i v prvním pololetí roku 2015, kdy oproti stejnemu období předchozího roku došlo k velmi výraznému poklesu o 15,6 % (- 24 093 trestných činů).

Pokles kriminality se týká i majetkové trestné činnosti, která pravidelně představuje největší podíl mezi veškerou trestnou činností (okolo 60 %). Mezi lety 2011 až 2014 došlo k poklesu registrované majetkové trestné činnosti o 30 064 trestných činů, což představuje pokles o téměř 15 %. Výjimkou byl opět rok 2013, kdy i registrovaná majetková kriminalita vzrostla, a to o 7,4 %. Naproti tomu první pololetí roku 2015 vykazuje v této oblasti strmý pokles, a to o 23,2 %. Vedle dlouhodobého trendu poklesu celkové i majetkové kriminality ale můžeme sledovat i některé negativní jevy ve vývoji kriminality, kterým je třeba se intenzivně věnovat a na které reaguje i tato Strategie. Výrazný růst lze sledovat v kriminalitě páchané ve virtuálním prostředí (též informační kriminalita, kyberkriminalita), kam spadají případy jako podvody, phishing, zneužití identity, obchodování s kradenými předměty prostřednictvím internetových aukcí, ale i pohlavní zneužívání, šíření dětské pornografie, stalking, nebezpečné vyhrožování, šíření extremistického obsahu či porušování autorských práv. U tohoto druhu kriminality můžeme sledovat strmý nárůst cca o 1/3 každým rokem, zároveň je zde odhadován mimořádně vysoký podíl tzv. latentní (skryté) kriminality, a to až 90 %.

Registrovaná drogová kriminalita pak mezi léty 2011 až 2014 zaznamenala nárůst o 46 %, ve srovnání s rokem 2010 dokonce o 76 %⁵. Největší zastoupení mezi drogovou kriminalitou pak má nedovolená výroba a přechovávání omamných a psychotropních látek (dále jen „OPL“), která vykazuje stejnou tendenci, jako celková drogová kriminalita.

Pokud jde o trendy v oblasti pachatelů trestné činnosti, pak zvláště významný je nárůst počtu recividistů mezi pachateli trestné činnosti. Zatímco ještě v roce 2000 představovalo zastoupení recividistů mezi pachateli trestné činnosti 30 %, v roce 2011 to bylo 48,5 % a v roce 2014 již dokonce 53,3 %. V případě majetkové trestné činnosti pak jejich zastoupení činí dokonce 65 %, např. u krádeží věci z automobilů dokonce 80 %. Vyšší zastoupení recividistů vykazují také některé regiony, kdy např. v Moravskoslezském kraji jejich podíl tvoří 61,2 %.

U kriminality dětí a mladistvých, kde se jejich podíl na trestné činnosti dlouhodobě snižuje, je negativním jevem pozorovaná narůstající brutalita jejich útoků. Velkým problémem zároveň zůstává vysoké zastoupení mladých pachatelů z prostředí sociálně vyloučených lokalit a ze státní ústavní péče. Velmi často jsou pak tito pachatelé také pod vlivem alkoholu či OPL.

1. 12. Kongres OSN o prevenci kriminality a trestní justici, Salvador, Brazílie, 12. – 19. dubna 2010.
2. Směrnice pro prevenci kriminality, rezoluce Hospodářské a sociální rady OSN, č. 2002/13.
3. Jeho bližší popis viz dále v samostatné pasáži věnované systému prevence kriminality v ČR.
4. Komise OSN pro prevenci kriminality a trestní justici, Evropská síť prevence kriminality (EUCPN).
5. Významný nárůst je zapříčiněn zejména nárůstem Policií ČR aktivně vyhledané drogové kriminality.

B. Z dostupných koncepčních a přehledových materiálů, jimiž jsou zejména koncepční materiály města Mimoň, materiály Libereckého kraje a dokumenty národního charakteru:

- Komunitní plán města Mimoň na období 2008 – 2013.
- Koncepce prevence kriminality Libereckého kraje na období 2012 – 2016.

- Národní strategie protidrogové politiky.
- Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016-2020.

C. Z vlastních zpracovaných analytických studii, z doporučení komise prevence kriminality, z dlouholetých zkušeností města s realizací prevenčních aktivit i ze zahraničních zkušeností.

4. **Bezpečnostní analýza**

Statistické údaje o kriminalitě jsou uváděny za celý služební obvod OO PČR Mimoň, neboť z dostupných statistik nejde vytvořit podrobnější členění na jednotlivé obce.

Služební obvod OOP ČR Mimoň není specifický nějakou konkrétní formou trestné činnosti. Obecně lze říci, že kriminalita ve sl. obvodu OO PČR Mimoň kopíruje trendy v celorepublikové úrovni. Z významnější se zvyšuje drogová kriminalita a násilná trestná činnost páchaná dětmi a mladistvými.

Statistické údaje o kriminalitě jsou uváděny za celý služební obvod OO PČR Mimoň, neboť z dostupných statistik nejde vytvořit podrobnější členění na jednotlivé obce.

Služební obvod OO PČR Mimoň je rozdílný od obvodu města Mimoň jako obce s pověřeným obecním úřadem. Služební obvod OO PČR Mimoň je tvořen katastry měst Mimoň, Ralsko a Zákupy a obcí Bohatice, Pertoltice pod Ralskem a Noviny pod Ralskem.

Tabulka počtu obyvatel ve sl. obvodě OO PČR Mimoň

| Obec | 2014 | 2015 | 2016 |
|------------------------|--------------|--------------|--------------|
| Bohatice | 217 | 219 | 212 |
| Mimoň | 6577 | 6511 | 6501 |
| Ralsko | 2072 | 2103 | 2019 |
| Pertoltice pod Ralskem | 387 | 376 | 391 |
| Zákupy | 2810 | 2715 | 2813 |
| Noviny pod Ralskem | 293 | 294 | 292 |
| Celkem obyvatel | 12356 | 12218 | 12228 |

Pachatelé

| Rok | Věk 0-14 let | 15 - 17 let | 18 a více let | Recidivisté |
|------|--------------|-------------|---------------|-------------|
| 2013 | 3 | 7 | 183 | 107 |
| 2014 | 1 | 4 | 160 | 85 |
| 2015 | 5 | 4 | 189 | 102 |
| 2016 | 5 | 2 | 214 | 99 |

Oběti

| Rok | Děti (0-18 let) | Ženy | Osoby starší 65ti let |
|------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| 2013 | 10 | 25 | 6 |
| 2014 | 13 | 29 | 2 |
| 2015 | 8 | 30 | 7 |
| 2016 | Nové statistiky - nevidováno | Nové statistiky - nevidováno | Nové statistiky - nevidováno |

Kriminalita (přečiny i zločiny) ve sl. obvodě OO PČR Mimoň

| Rok | Celkem | Násilná | Mrvnostní | Majetková | Ostatní |
|--|--------|---------|-----------|-----------|---------|
| 2015 | 308 | 28 | 4 | 119 | 157 |
| Index na 10 tisícobytateli v roce 2015 | 252,1 | 22,9 | 3,3 | 97,4 | 128,5 |
| 2016 | 298 | 22 | 6 | 119 | 151 |
| Index na 10 tisícobytateli v roce 2016 | 243,7 | 22,9 | 3,3 | 97,3 | 123,5 |
| Meziroční srovnání 2015 - 2016 | -10 | -6 | +2 | 0 | -6 |
| Meziroční srovnání indexu 2015 - 2016 | -8,4 | 0 | 0 | -0,1 | -5 |

*index se spočítá: (počet trestných činů / počet obyvatel obce nebo správního obvodu ORP) x 10 000

Vývoj kriminality ve služebním obvodě OO PČR Mimoň a postavení v rámci celé republiky

| | | |
|--------------------|---|--------------|
| | Mimoň 6501 obyvatel Sl. obvod OOP ČR 12228 obyvatel Počet policistů k výkonu služby 8 Průměrné pořadí v nápadu tr. č. 123 z 522 OOP ČR v roce 2016 | |
| | Počet tr. činů | Index |
| Celkem 2016 | 298 | 243,7 |
| Celkem 2015 | 308 | 252,1 |
| Celkem 2014 | 282 | 225,6 |
| Celkem 2013 | 386 | 308,8 |

Data o vybraných druzích přestupků - spáchaných ve městě Mimoň

| druh | počet obyvatel k 1.1. 2016 | změna proti roku 2015 | přestupky – abs. počet | | | Index na 10 tis. obyv. | | | |
|---|----------------------------------|--------------------------------|------------------------|---------------------|-------------------------|------------------------|-------------|------------------------------------|--------------------------------|
| | | | rok 2015 | k 31.12. 2016 | změna 2015 - 2016 | rok 2015 | rok 2016 | změna 2015 - 2016 (index) | změna 2015 - 2016 (%) |
| Proti veřejnému pořádku | 6501 | -10 | 71 | 84 | +13 | 109 | 129,2 | +20,2 | +18,5 |
| Proti občanskému soužití | | | 138 | 112 | -26 | 212 | 172,3 | -39,7 | -23 |
| Proti majetku | | | 152 | 149 | -3 | 233 | 229,2 | -3,8 | -1,6 |
| Na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi | | | 8 | 9 | +1 | 12 | 13,8 | +1,8 | +15 |

V současné době je zjišťován významný nárůst počtu označených výtržností páchaných na veřejných prostranstvích, spadajících přestupků proti občanskému soužití. Mimoň je, co se týká trávení volného času, spádovou oblastí pro okolní obce a mládež se tak za zábavou stahuje právě do Mimoně. Zde pak dochází ke konfliktům a vzájemnému napadání. Dále pak osoby pod vlivem alkoholu poškozují veřejný i soukromý majetek včetně motorových vozidel. K těmto skutkům dochází zejména na dvorech a uličkách v těsné blízkosti diskoték a restaurací, proto se jako efektivní jeví rozšiřování MKDS a prioritní pokrytí těchto lokalit.

Výrazný nárůst byl v roce 2015 zaznamenán u přestupků proto majetku. A to především drobných krádeží a vandalismu. Dále je výrazný nárůst u výše zmíněných přestupků proti občanskému soužití. U těchto přestupků je nárůst počtu zjištěných přestupků o více než 100% oproti předchozím rokům. V roce 2016 došlo pouze k nepatrnému poklesu o 1,3 %.

Mírnější, ale přesto velmi významný je nárůst u přestupků na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomaniemi a u přestupků proti veřejnému pořádku. U těchto přestupků je nárůst v letech 2015 a 2016 přesahující 50% oproti předchozím rokům.

Subjekty podílející se na realizaci projektů Prevence kriminality

Město Mimoň spatřuje velkou prioritu v prevenci věnované zejména dětem a mládeži. Je zřizovatelem dvou mateřských školek, dvou základních škol, Základní umělecké školy. Ve městě je jedna střední škola a to Gymnázium.

Městský úřad Mimoň má ve Správním odboru včleněno **oddělení rodiny a sociálních věcí**, kde je pracovnice SPOD a pracovnice pro rodinu a sociální věci.

Ve městě je dlouholetá úzká spolupráce mezi Základními školami, OSPOD a Městskou policií.

5. Sociálně-demografická analýza obce

Město Mimoň se nachází v okrese Česká Lípa, v podhůří Lužických hor, v Ralské pahorkatině. Mimoň je přirozeným centrem východní části okresu Česká Lípa. Je spádovým městem pro města Ralsko, Stráž pod Ralskem a obce Noviny pod Ralskem, Pertoltice pod Ralskem, Brniště, Velký Valtinov, Dubnice a Hamr na Jezeře. Je obcí s pověřeným obecním úřadem dle zákona č. 314/2002 Sb.

Tab. Vývoj počtu obyvatel města Mimoň v letech 2006-2016

| Rok | 2006 | 2007 | 2008 | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 | 2013 | 2014 | 2015 | 2016 |
|----------------------------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|------|
| Celkový Přírůstek obyvatel | -41 | 70 | 26 | -9 | -14 | -54 | 9 | 6 | -158 | -66 | -10 |
| Počet obyvatel k 1. 1. | 6701 | 6771 | 6797 | 6788 | 6774 | 6720 | 6729 | 6735 | 6577 | 6511 | 6501 |

Zdroj. : ČSÚ

Tab. Věková struktura obyvatelstva města Mimoň v roce 2016

| | celkem | Z toho ve věku | | | | |
|----------|--------|----------------|---------|---------|---------|-----------|
| | | 0 - 14 | 15 - 19 | 20 - 29 | 30 - 64 | 65 a více |
| obyvatel | 6501 | 1004 | 337 | 808 | 3151 | 1201 |

Zdroj. : ČSÚ

Tab. Struktura obyvatel Mimoně dle pohlaví a prům. věk obyvatel v roce 2016

| | celkem | Muži | Zeny | Průměrný věk |
|----------|--------|------|------|--------------|
| obyvatel | 6501 | 3190 | 3311 | 41,7 |

Zdroj. : ČSÚ

Statisticky relevantním údajem ve vztahu k nápadu kriminality a přestupků je celková nezaměstnanost a počet obyvatel ve služebním obvodě OO PČR Mimoň. Ten je tvořen městy Mimoň, Ralsko a Zákupy a obcemi Bohatice, Pertoltice pod Ralskem, Noviny pod Ralskem.

Tabulka – Statistiká nezaměstnanosti ve sl. obvodě OO PČR Mimoň

| Obec | 2016 | | |
|------------------------------|----------------------------|-----------------|----------------------|
| | Celkem obyv. (EAC01) | Počet nezam. | podíl nezam. % |
| Bohatice | 212 (146) | 2 | 1,4% |
| Mimoň | 6501 (3657) | 117 | 2,7% |
| Ralsko | 2019 (1453) | 69 | 4,7% |
| Pertoltice pod Ralskem | 391 (266) | 7 | 2,6% |
| Zákupy | 2813 (1855) | 71 | 3,8% |
| Noviny pod Ralskem | 292 (192) | 5 | 2,6% |
| Celkem | 12228 (6132) | 271 | 4,42% |

Zdroj. : ČSÚ a ÚP (EAC01 počet ekonomicky aktivních obyvatel)

V Mimoně a především v blízkém okolí je vysoká koncentrace sociálně slabých rodin, ve kterých jeden nebo i více členů nemá stálé zaměstnání a pravidelný zdroj obživy. Přímo ve městě Mimoň je málo pracovních příležitostí, naprostá většina obyvatel do zaměstnání dojíždí, což způsobuje při zhoršení ekonomické situace, rychlý nárůst podílu nezaměstnaných.

Město Mimoň, přesněji služební obvod Obvodního oddělení Policie ČR Mimoň, se v letech 2014 – 2016 na indexu rizikovosti pohyboval na 124 – 147 místě z celkem 522

Obvodních oddělení v celé ČR, a je tak vysoko nad průměrem indexu rizikovosti v celé republice.

Přímo v katastru města Mimoň není aktuálně žádná sociálně vyloučená lokalita.

Dříve uváděná lokalita v ul. Pražská zanikla odstěhováním obyvatel a prodejem nemovitosti. Další lokalita, která byla v těsném sousedství na katastru obce Pertoltice pod Ralskem, zanikla odstěhováním obyvatel po požáru nemovitosti v roce 2011.

Na katastru obce Ralsko jsou však lokality, které splňují přinejmenším některá kritéria pro označení za sociálně vyloučenou lokalitu. Jde o lokalitu sídl. Ploužnice a Náhlov, zejména pro vyšší míru nezaměstnanosti v obou lokalitách, a větší počet romských obyvatel. Obě lokality jsou navázány na město Mimoň z hlediska dostupnosti lékařské péče, škol, nákupu základních potřeb a pobočky Úřadu práce.

6.

Institucionální analýza

Město Mimoň spatřuje velkou prioritu v prevenci věnované zejména dětem a mládeži. Je zřizovatelem dvou mateřských školek, dvou základních škol, Základní umělecké školy. Ve městě je jedna střední škola a to Gymnázium.

Městský úřad Mimoň má ve Správním odboru včleněno **oddělení rodiny a sociálních věcí** kde je **pracovnice SPOD** a pracovnice pro rodinu a sociální věci.

Ve městě je dlouholetá úzká spolupráce mezi Základními školami, OSPOD a Městskou policií.

Povinnosti pracovnice sociálněprávní ochrany spočívají zejména v oblasti sledování dětí s nařízenou ústavní výchovou, v oblasti působení na rodiče dětí, v oblasti náhradní rodinné péče, v oblasti preventivní a poradenské činnosti, v oblasti domácího násilí. Pracovnice oddělení se účastní akcí Obvodního oddělení Policie ČR Mimoň a Městské policie Mimoň zaměřených na dodržování Zákona č. 379/2005 Sb., o opatřeních k ochraně před škodami způsobených tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami, dále zaměřených na pátrání po hledaných, pohřešovaných osobách a svěřencích s nařízenou ústavní nebo uloženou ochrannou výchovou, jež jsou na útěku, a na prevenci sociálně-patologických jevů u mládeže.

Na území města působí nezisková společnost LAMPA z.s, která se zaměřuje na práci s osobami ohroženými sociálním vyloučením. Město Mimoň této společnosti poskytlo byt z vlastního bytového fondu v lokalitě Ploužnice. Sídlo Ploužnice je významně ohroženo sociálním vyloučením, ať mírou nezaměstnanosti, tak složením obyvatelstva. Tato lokalita, ač je na katastru města Ralsko, je úzce navázána na Mimoň, zejména občanskou vybaveností a problematika zdejších obyvatel se projevuje i v Mimoni. Lokalita je z centra Mimoně vzdálena pouze cca 3,5 km.

Městem je podporována **Tělovýchovná jednota Jiskra Mimoň**, která sdružuje sportovní oddíly fotbalové a házenkářské a **Svaz Junáků a skautů**. Tyto dvě organizace sdružují největší počet dětí a mládeže.

Zájmová činnost pro dospělé i děti je mimo již zmíněného nabízena také v následujících spolkách:

Amatérský ochotnický divadelní soubor NO CO CO

Lampa z.s.

Občanské sdružení Tour de Ralsko

Sbor dobrovolných hasičů Mimoň

Společenství historie Mimoně, Ralska a okolí

Zpěvandule, o. s. Pěvecký sbor

Klub seniorů

Uvedené zájmové organizace, spolky a sportovní kluby jsou všeobecně podporovány ze strany města Mimoň, finanční prostředky na podporu jejich činnosti jsou rozdělovány v souladu se zásadami pro poskytování dotací z rozpočtu města. V současné době představují tyto prostředky v rozpočtu města Mimoň cca 1,5 milionu korun ročně.

Příspěvkovými organizacemi města jsou **Dům dětí a mládeže "Vážka"**, **Sociální služby města Mimoň**, které sdružují Domov důchodců a dva domy s pečovatelskou službou.

Směnárny a peněžní ústavy jsou v centru města, stejně jako většina institucí: Obvodní oddělení Policie České republiky, Městská policie, Úřad práce, Městský úřad.

Dopravní spojení s ostatními městy má Mimoň vlakové a autobusové. Ve městě má tradici textilní a dřevozpracující průmysl. V současnosti významná část obyvatelstva za prací dojíždí do blízkého okolí (Stráž pod Ralskem, Česká Lípa, Mnichovo Hradiště a Mladá Boleslav).

Městská policie Mimoň vykonává činnosti na základě zákona č. 553/1991 Sb., přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku, dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití, dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce, podílí se na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení, provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci a v neposlední řadě se podílí na prevenci kriminality v obci.

Činnost městské policie je postavena na principech „community policing“, tedy policejní práci orientované na službu veřejnosti. Městská policie úzce spolupracuje s Policií České republiky a orgány města Mimoň.

Městská policie, mimo činností přímo spjatých s ochranou místních záležitostí veřejného pořádku, provádí i preventivní aktivity zaměřené na předcházení sociálně-patologickým jevům. To vše je motivováno snahou „přiblížit se lidem“ tak, aby městská policie byla vnímána jako organizace, která mimo represivní úlohy plní také úlohu veřejné služby.

Strážníci městské policie se aktivně podílejí na organizaci a realizaci preventivních projektů města v oblasti kriminality. **Velitel městské policie je pověřený manažerem prevence kriminality** a jednatelem komise pro prevenci kriminality města. Vyčlenění a vyškolení strážníci provádějí přednáškovou činnost na školách a v klubu seniorů či v jiných neziskových organizacích.

Manažer prevence kriminality je nejen hlavním koordinátorem činnosti komise, ale především koordinátorem Koncepce prevence kriminality a subjektem zodpovědným za plnění úkolů. Koordinuje a usměrňuje všechny subjekty působící v oblasti prevence kriminality na území obce, spolupracuje se zástupci samosprávy, Policií ČR. Připravuje podklady pro jednání Rady a Zastupitelstva města. Zajišťuje činnost pracovní skupiny pro prevenci kriminality.

Manažer prevence kriminality je zároveň jednatelem pracovní komise Rady města pro prevenci kriminality. Kromě analytické a koncepční činnosti se podílí na tvorbě a realizaci preventivních projektů a aktivit realizovaných městem a organzuje preventivní činnost vyškolených strážníků, kteří se podílejí na samostatných projektech a preventivních aktivitách městské policie. Manažer prevence kriminality může navrhovat konkrétní opatření v oblasti prevence kriminality a tyto návrhy předkládat orgánům města.

Komise prevence kriminality ve městě Mimoň funguje na základě pověření rady města. Složení komise je schváleno Radou města.

Komise je pětičlenná a jejími členy jsou osoby z řad policistů, strážníků, pedagogů, sociálních pracovníků a zástupců občanů. Komise se schází dle potřeby.

Komise se na svých jednáních seznamuje s aktuální bezpečnostní situací, diskutuje o aktuálních problémech v oblasti kriminality a hledá jejich řešení, připomínkuje radě města a zastupitelstvu města předkládané materiály, které se týkají prevence kriminality, dává těmto orgánům podněty k realizaci preventivních opatření, podílí se na tvorbě koncepčních materiálů v oblasti prevence kriminality a seznamují se s jednotlivými realizovanými projekty prevence kriminality.

Hlavními cíli pro léta 2017 - 2022 jsou:

- udržení bezpečnosti minimálně na úrovni let 2014 – 2016
- podpora organizací podílejících se na prevenci kriminality
- realizace preventivních projektů a aktivit v oblasti prevence kriminality
- rozšíření informovanosti široké veřejnosti o problematice prevence kriminality

Stanovení rizik

Na základě analytické části můžeme charakterizovat tři hlavní oblasti, která tvoří základ pro vznik budoucích bezpečnostních rizik v Mimoni.

1. Negativní dopad na bezpečnostní situaci v Mimoni má blízkost sociálně vyloučené lokality Ralsko – Ploužnice, kde lze důvodně očekávat nárůst počtu problémových občanů a konfliktních situací v souvislosti s návratem Romů z Velké Británie.
2. Dalším možným rizikem je vytváření problémových skupin mládeže, u kterých nelze účinně podchytit jejich volnočasové aktivity. Tyto skupiny mládeže pocházejí jak z majoritní, tak z minoritní společnosti. Jedná se o obecný problém, s nímž se v současné době potýkají všechna města v České republice. Mládež se dopouští drobných protiprávních jednání, která pramení z jejich sociálního vykořenění, a u některých z nich přechází toto sociálně patologické chování v páchaní kriminality. Požívání alkoholu či jiných psychotropních látek dětmi, vandalismus, výtržnictví na sportovních utkání, rušení nočního klidu, znečišťování veřejných prostranství a veřejně prospěšných objektů mládeži, patří mezi nejčastěji skloňované problémy mezi občany města. Z obecných kriminologických tezí vyplývá, že problémovou skupinou jsou zejména mladí muži ve věku 15 – 25 let.

Cílovými skupinami případných aktivit v oblasti prevence kriminality jsou:

- osoby s nízkým sociálním statusem a osoby se sociálním znevýhodněním, osoby zadlužené
- děti ve věku 0 – 14 let
- mládež a dospělí ve věku 15 - 25 let
- mladí muži ve věku 15 – 25 propachatelé trestné činnosti nebo recividisté
- příslušníci rómského etnika trpící sociálním vyloučením
- osoby podnášející k rasové a společenské nesnášenlivosti

7.

Cíl 1 - Primární prevence Přednášková a osvětová činnost pro děti a seniory

Popis cíle

Zajistit realizaci potřebných programů primární prevence pro cílové skupiny zejména rodiny, děti, seniory, osoby se zdravotním postižením a osoby, které jsou ohroženy sociálním vyloučením, obsahující téma, jenž mají potenciál poučit členy příslušné cílové skupiny o různých rizicích, která je z hlediska trestné činnosti ohrožují, a poskytnout jim informace o možnostech ochrany života, zdraví a majetku před trestnou činností, případně jim zvýšit úroveň právního vědomí v oblasti právních norem týkajících se protiprávního jednání. Součástí této aktivity je i zpracování a distribuce potřebných informačních materiálů vztahujícím se k jednotlivým opatřením.

Navrhovaná opatření:

- 1.1 Zajištění primární prevence pro mateřské, základní a střední školy
- 1.2 Zajištění primární prevence pro seniory
- 1.3 Zajištění primární prevence pro osoby se zdravotním postižením
- 1.5 Zajištění primární prevence pro osoby, které jsou ohroženy sociálním vyloučením

Opatření 1.1 - Zajištění primární prevence pro mateřské, základní a střední školy

Popis opatření:

Realizace programů primární prevence v mateřských, základních a středních školách, které budou v souladu s Národní strategií primární prevence rizikového chování na období 2013-2018 zaměřeny na různé oblasti prevence kriminality, posilování právního vědomí, informování o trestním zákoně, trestném činu, odpovědnosti za protiprávní jednání, budou jako téma přednášek zapracovány aktuální hrozby, jako je šikana ve školách, kyberšikana, bezpečné používání internetu, problematika nebezpečnosti drog, alkoholu a dalších nelátkových závislostí apod., přičemž budou preferovány certifikované programy MŠMT a interaktivní forma.

Očekávané dopady:

Přednášky primární prevence poskytnou dětem a mládeži informace o druzích a formách trestné činnosti, které je ohrožují, poskytnou jim informace o možnostech ochrany, o způsobech řešení cestou oznámení příslušným orgánům a organizacím, seznámí je se základními postupy při řešení protiprávního jednání, upozorní je na různá rizika v oblasti ohrožení vlastního života a zdraví při některých nelegálních činnostech. Obdobně budou seznámeni se systémem trestního a přestupkového práva, s různým přestupkovým a trestním jednáním a s vlastní odpovědností při porušení těchto zákonů. Opatření přispěje ke zvýšení kompetencí k řešení situací, kdy budou oběti protiprávního jednání, a dále k poučení o přestupcích a trestních činech, o odpovědnosti za protiprávní jednání a možných sankcích a tím eliminaci případné vlastní protiprávní činnosti.

Realizátoři:

mateřské, základní a střední školy, oddělení sociálně právní ochrany dětí, Policie ČR, Městská policie Mimoň, neziskové organizace.

Opatření 1.2 - Zajištění primární prevence pro seniory

Popis opatření:

Realizace programů primární prevence zejména v místech, kde se scházejí senioři (organizace sdružující seniory, kluby seniorů apod.). Zajištění přednášek, případně nácvíků praktických dovedností, které mohou vést k vyšší míře ochrany života, zdraví a majetku před trestnou činností. Informování o specifických formách a způsobech trestné činnosti, která je páchaná na seniorech. Aktivní senioři poté mohou po proškolení seznamovat se získanými informacemi další seniory, kteří již nejsou schopni se obdobných aktivit zúčastnit (např. ze zdravotních důvodů), ale jejich ohrožení je stejné.

Očekávané dopady:

Přednášky primární prevence poskytnou seniorům informace o druzích a formách trestné činnosti, které jsou v této oblasti specifické, poskytnou jim informace o možnostech ochrany, o možnostech a způsobech řešení, sníží míru rizika, že se stanou obětí trestné činnosti.

Realizátoři:

kluby a svazy seniorů, Policie ČR, Městská policie Mimoň, Sociální služby města Mimoň.

Opatření 1.3 - Zajištění primární prevence pro osoby se zdravotním postižením

Popis opatření:

Realizace programů primární prevence zejména v místech, kde probíhají různé sociální nebo zdravotní činnosti s osobami se zdravotním postižením (např. sociální rehabilitace, chráněné bydlení, pečovatelská služba, ošetřovatelská nebo obdobná zdravotnická služba, odlehčovací služba, apod.). Zajištění přednášek případně nácvíků praktických dovedností, které mohou vést k vyšší míře ochrany života, zdraví a majetku před trestnou činností. Zvyšování úrovně právního vědomí o trestním zákoně a trestních činech vedoucí ke zvýšení vlastní odpovědnosti za jednání a

tím k eliminaci vlastní trestné činnosti. Informace budou určeny i pečujícím osobám, aby byly osoby se zdravotním postižením i z jejich strany účinně ochráněny před trestnou činností.

Očekávané dopady:

Přednášky primární prevence pro osoby se zdravotním postižením zprostředkují takové informace, které jim umožní předcházet ohrožení trestnou činností v různých oblastech, které se jich mohou týkat. Poskytnou jim informace o možných způsobech řešení a možnostech ochrany. Současně budou seznámeny s možnostmi ochrany osob se zdravotním postižením i jejich blízké osoby, které budou informovány o možných podpůrných opatřeních, která mají potenciál eliminovat ohrožení trestnou činností u těchto osob.

Realizátoři:

neziskové organizace zabývající se touto cílovou skupinou, Policie ČR, Městská policie Mimoň, Sociální služby města Mimoň.

Opatření 1.4 - Zajištění primární prevence pro osoby, které jsou ohroženy sociálním vyloučením

Popis opatření:

Realizace programů primární prevence pro osoby, které jsou ohroženy sociálním vyloučením, např. osoby bez domova, osoby závislé na omamných a psychotropních látkách, osoby závislé na alkoholu, hracích automatech apod. Dále osoby, které se trvale dostávají do dluhové pasti, nemají zaměstnání nebo jiný zdroj příjmů, jsou ohroženy ztrátou bydlení nebo již o bydlení příšly, nebo je jejich způsob života v konfliktu se společností, byly pravomocně odsouzeny pro spáchání trestné činnosti, existuje u nich riziko recidivy apod. Zvyšování úrovne právního vědomí o trestním zákoně a trestních činech vedoucí ke zvýšení vlastní odpovědnosti za jednání a tím k eliminaci vlastní trestné činnosti.

Očekávané dopady:

Přednášky nebo jiné individuální aktivity primární prevence poskytnou osobám cílové skupiny takové informace, které jim jednak umožní ochránit sebe před trestnou činností jiných osob, poskytnou jim informace o možnostech ochrany, o možnostech řešení. Zároveň jim poskytnou informace o trestném činu, o rizicích páchaní trestné činnosti v režimu podmínečného propuštění z výkonu trestu odňtí svobody. Ve spojení s navazující sociální prací jim opatření dopomůže k zajištění přiměřeného bydlení, zaměstnání, případně dosažitelným sociálním dávkám.

Realizátoři:

neziskové organizace zabývající se touto cílovou skupinou, Policie ČR, Městská policie Mimoň, Probační a mediační služba

Realizace projektů primární prevence bude plně financována z vlastních finančních zdrojů Městské policie Mimoň

**8.
Cíl 2 - Sekundární prevence**

Popis cíle:

Zajistit realizaci potřebných programů pro cílové skupiny osob, u kterých je již zjištěno dílčí protiprávní jednání, nebo jsou zjištěny tendenze k protiprávnímu jednání, nebo se jedná o takové prostředi, kde lze vznik protiprávního jednání očekávat, např. vyloučené lokality, zjištěné rizikové třídní kolektivy apod. Bude se jednat o takové aktivity, které povedou k narušení latence chování

vyjmenovaných skupin osob, k jejich vyhledání, k předcházení možné trestné činnosti, k eliminaci pokračování trestné činnosti a ke vzdělávání v oblasti trestního práva zejména ve vztahu k možným opatřením v případě trestné činnosti (výkon trestu odňtí svobody, další druhy trestů, probační a resocializační programy apod.).

Navrhovaná opatření:

- 2.1 Zajištění sekundární prevence v základních a středních školách**
- 2.2 Zajištění prázdninových aktivit pro rizikové děti a mládež**
- 2.3 Zajištění sekundární prevence v lokalitách ohrožených sociálním vyloučením, na rizikových akcích**
- 2.4 Zajištění sekundární prevence v místech, kde jsou realizovány sociální služby pro osoby a skupiny osob, u kterých existuje předpoklad k páchaní trestné činnosti**

Opatření 2.1 - Zajištění sekundární prevence v základních a středních školách

Popis opatření:

Realizace aktivit sekundární prevence v základních a středních školách ve městě, zejména při zjištění ohroženého třídního kolektivu např. šikanou nebo jinou trestnou činností mezi žáky nebo ze strany žáků ve směru k vyučujícím. Diagnostická profesionální práce s kolektivy, ze které může vyplývat následná individuální práce. Spolupráce s oddělením sociálně právní ochrany dětí, bude-li se jednat o zjištění konkrétního ohroženého dítěte ve smyslu příslušných zákonů. Zajištění interaktivních nácviků praktických dovedností, které mohou vést ke snížení dalšího protiprávního jednání v třídních kolektivech. Zvyšování úrovne právního vědomí o trestním zákoně a trestních činech vedoucí ke zvýšení vlastní odpovědnosti za jednání a tím k eliminaci vlastní trestné činnosti.

Očekávané dopady:

Prostřednictvím aktivit sekundární prevence dojde jednak k popsání protiprávních jevů v rizikových třídních kolektivech, zúčastnění budou informováni o protiprávnosti situací, o možnostech ochrany ze strany ohrožených dětí. Aktivity přispějí k posílení právního vědomí všech zúčastněných, k uvědomění si možných trestně právních důsledků, včetně možnosti uložení trestu v trestním řízení, a tím vytvoří předpoklady k eliminaci dalšího protiprávního jednání a to i v budoucnu.

Využitelné finanční zdroje:

město Mimoň, Liberecký kraj, MŠMT, MV ČR případně jiné veřejné zdroje.

Realizátoři:

základní a střední školy prostřednictvím programů indikované prevence, Policie ČR, Městská policie Mimoň, Pedagogicko psychologická poradna Česká Lípa, Správní odbor MÚ Mimoň oddělení rodiny a sociálních záležitostí, orgán sociálně právní ochrany dětí, neziskové organizace.

Opatření 2.2 - Zajištění prázdninových aktivit pro rizikové děti a mládež

Popis opatření:

Realizace prázdninových aktivit s dětmi, které jsou v péči oddělení sociálně právní ochrany dětí a jsou vyhodnoceny jako rizikové ve vztahu k možné vlastní trestné činnosti. Kromě programů sociálních dovedností a pokračování sociálně rehabilitačních aktivit u takto ohrožených dětí v době školních prázdnin se budou činnosti zaměřovat i na posilování právního vědomí těchto dětí, seznamování s principy trestního práva, s trestně právní odpovědností nezletilých a mladistvých osob.

Očekávané dopady:

Děti a mládež budou mít posíleno právní vědomí v oblasti protiprávní činnosti. Zároveň jim budou poskytnuty informace o různých druzích trestné činnosti, které by se případně mohly svým některým jednáním dopustit. Vyhodnocení aktivity bude sloužit k nastavení individuální práce se zúčastněnými dětmi pro další období ze strany oddělení sociálně právní ochrany dětí.

Využitelné finanční zdroje:

město Mimoň, Liberecký kraj, MŠMT, MV ČR případně jiné veřejné zdroje.

Realizátoři:

Správní odbor MÚ Mimoň oddělení rodiny a sociálních záležitostí, orgán sociálně právní ochrany dětí, Dům dětí a mládeže Vážka, Lampa z.s. a další neziskové organizace, Policie ČR, Městská policie Mimoň.

Opatření 2.3 - Zajištění sekundární prevence v lokalitách ohrožených sociálním vyloučením, na rizikových akcích**Popis opatření:**

Realizace aktivit sekundární prevence zejména v městech, kde se ve městě vyskytují sociálně vyloučené lokality, nebo lokality ohrožené sociálním vyloučením. Aktivity mohou být zaměřeny např. na projekt Asistent prevence kriminality, Domovník, případně obdobně zaměřenou činnost. Dále se jedná o opatření při akcích, které jsou vyhodnoceny z hlediska bezpečnostní situace jako rizikové (např. sportovní utkání apod.). Opatření je také charakteristické zvýšenou činností v agendě sociální práce a v registrovaných službách sociální prevence. Může být zaměřeny na eliminaci všech zjištěných rizik, která se v konkrétní lokalitě nebo situaci budou vyskytovat, a které mohou vést k riziku vzniku trestné činnosti přímo v lokalitě, nebo ze strany osob tam bydlících. Součástí jsou i aktivity zajištěné formou informování cílové skupiny osob v oblasti seznámení s trestním právem a trestně právní odpovědností.

Očekávané dopady:

V popsaných rizikových lokalitách budou vytvořeny předpoklady pro eliminaci rozvoje trestné činnosti, bude lépe ochráněn život, zdraví a majetek potencionálních obětí trestné činnosti, rizikovým osobám budou prostřednictvím sociální práce nebo za využití sociálního poradenství, služeb sociální prevence nebo péče, vytvořeny podmínky pro řešení jejich nepříznivé sociální situace, která může být determinantem jejich protiprávního jednání.

Využitelné finanční zdroje:

město Mimoň, Liberecký kraj, MV ČR případně jiné veřejné zdroje.

Realizátoři:

Správní odbor MÚ Mimoň oddělení rodiny a sociálních záležitostí, orgán sociálně právní ochrany dětí, neziskové organizace, Policie ČR, Městská policie Mimoň.

Opatření 2.4 - Zajištění sekundární prevence v městech, kde jsou realizovány sociální služby pro osoby a skupiny osob, u kterých existuje předpoklad k páchání trestné činnosti**Popis opatření:**

Opatření je směřováno do těch částí města, kde jsou realizovány sociální služby určené pro osoby, které je možno považovat z hlediska bezpečnostní situace za rizikové s ohledem na možné páchání protiprávní činnosti, a to jak přestupkového charakteru (drobné výtržnosti na veřejnosti, narušování občanského soužití apod.), nebo trestné činnosti (výtržnictví, krádeže, loupeže apod.). Jedná se zpravidla o osoby, které mají nedostatek finančních prostředků, jsou často závislé na

systému pomoci v hmotné nouzi, nemají zaměstnání, často rezignovali na svoje společenské postavení, byly v minulosti trestně stíhány.

Očekávané dopady:

Hlavním dopadem komplexu možných preventivních opatření je ochrana ostatních občanů města, kteří v uvedených popsaných lokalitách žijí, před protiprávním jednáním. Dalším možným dopadem je prostřednictvím sociální práce za využití sítě sociálních služeb a systému sociálního bydlení města stabilizovat sociální situaci těchto osob a poskytnout jím pomoc a podporu při řešení jejich nepříznivé sociální situace.

Využitelné finanční zdroje:

město Mimoň, Liberecký kraj, MV ČR, MPSV ČR, případně jiné veřejné zdroje.

Realizátoři:

Správní odbor MÚ Mimoň oddělení rodiny a sociálních záležitostí, orgán sociálně právní ochrany dětí, neziskové organizace, Policie ČR, Městská policie Mimoň.

9.

Cíl 3 - Terciální prevence

Terciární prevence spočívá v resocializaci kriminálně narušených osob. Obsahem programů je zejména resocializace delikventních osob prostřednictvím probačních nebo resocializačních programů, jejichž absolvování je nařízeno v rozsudku soudu. Dále podpůrnými poradenskými a rekvalifikačními aktivitami, které mohou přispět k lepšímu umístění na trhu práce po vykonání trestu odnětí svobody, pomocí při zajištění bydlení, poradenství v dluhové problematice vedoucí již ke ztrátám majetku apod.

Popis cíle:

Zajistit realizaci potřebných probačních nebo resocializačních programů, které mají potenciál příznivě ovlivnit chování zjištěných pachatelů trestné činnosti do budoucna. Díky účasti v uvedených programech snížit vysoký podíl recidivistů na páchaní trestné činnosti. Spolupracovat na aktivitách a opatřeních realizovaných Probační a mediační službou. Doporučovat ze strany oprávněných orgánů nařizování povinnosti účastnit se potřebných probačních nebo resocializačních programů u konkrétních pachatelů trestné činnosti. Součástí je vždy specializovaná sociální práce, která může přispět k řešení nepříznivých sociálních situací osob této cílové skupiny a tím k odstranění příčin páchaní trestné činnosti.

Navrhovaná opatření:

- 3.1 Zajištění realizace probačních programů
- 3.2 Spolupráce na zajišťování aktivit Probační a mediační služby
- 3.3 Zajištění resocializace drogově závislých osob

Opatření 3.1 - Zajištění realizace probačních programů

Popis opatření:

Realizace probačního programu Právo pro každý den k resocializaci dětí, které se dopustily trestné činnosti. Podpora vzniku dalších potřebných probačních programů pro různé cílové skupiny s ohledem na aktuální akreditační pravidla Ministerstva spravedlnosti ČR.

Očekávané dopady:

Absolvováním probačního programu pachatelem protiprávního jednání jsou vytvořeny předpoklady pro změnu jeho chování, eliminace recidivy, tím snížení trestné činnosti a zvýšení pocitu bezpečí občanů města.

Využitelné finanční zdroje:

město Mimoň, Liberecký kraj, MV ČR, MS ČR, případně jiné veřejné zdroje.

Realizátoři:

Město Mimoň, Probační a mediační služba, Okresní soud Česká Lípa, neziskové organizace, Policie ČR, Městská policie Mimoň

Opatření 3.2 - Spolupráce na zajišťování aktivit Probační a mediační služby**Popis opatření:**

Probační a mediační služba se v posledních letech významně aktivizuje v oblasti poradenství pro oběti trestné činnosti a v oblasti probačních opatření s osobami, které jsou propuštěny z výkonu trestu odnětí svobody s podmínečným odkladem a jsou pod probačním dohledem. Ve spolupráci s nestátními neziskovými organizacemi realizuje projekty pro ochranu obětí trestné činnosti. Pilotně realizuje v rámci republiky pod názvem „Probační domy“ aktivitu týkající se probačních činností s pachateli trestné činnosti s podmínečným odkladem výkonu trestu odnětí svobody.

Očekávané dopady:

Osoby propuštěné z výkonu trestu odnětí svobody s podmínečným odkladem a s povinnostmi stanovenými v rámci probačního dohledu ve spolupráci se sociálními pracovníky města, zejména sociálním kurátorem, pracují na zajištění zaměstnání, zajištění bydlení apod.

Využitelné finanční zdroje:

Probační a mediační služba, město Mimoň, Liberecký kraj, MV ČR, MS ČR, případně jiné veřejné zdroje.

Realizátoři:

Město Mimoň, Probační a mediační služba, Okresní soud Česká Lípa, neziskové organizace, Policie ČR, Městská policie Mimoň.

Opatření 3.3 - Zajištění resocializace drogově závislých osob**Popis opatření:**

Realizace projektů a programů určených pro osoby závislé na legálních a nelegálních drogách, případně o programy zaměřené na nelátkové závislosti. Podpora aktivit zejména na úrovni registrovaných sociálních služeb.

Očekávané dopady:

Absolvováním resocializačních programů a projektů bude stabilizována nepříznivá sociální situace uživatelů legálních a nelegálních drog, vytvořeny podmínky pro jejich přijatelné sociální fungování.

Využitelné finanční zdroje:

Město Mimoň, Liberecký kraj, MV ČR, MZ ČR, Rada vlády, případně jiné veřejné zdroje.

Realizátoři:

Město Mimoň, neziskové organizace.

10.

Cíl 4 - Sociální prevence

Sociální prevence usiluje o změnu podmínek v obydlených oblastech, kde lidem hrozí vysoké riziko, že se zapojí do trestné činnosti nebo se stanou její obětí, a to např. z důvodu rozsáhlé deprivace nebo nedostatku soudržnosti v komunitě nebo kombinace jiných ekonomických a

sociálních problémů. Popsané oblasti jsou také součástí předchozích cílů a opatření, např. v oblasti primární a sekundární prevence nebo v oblasti informování občanů. Komunitní prevence je v tomto materiálu uvedena samostatně, neboť s ohledem na rizika, které některé komunity pro občany města a pro bezpečnostní situaci znamenají, vnímá město potřebu je popsat samostatně a dát tak najevo svoji připravenost této oblasti věnovat zvýšenou pozornost.

Některé části města Mimoň jsou občany vnímány jako méně bezpečné s vyšší mírou kriminality. Těmto lokalitám je ze strany orgánů města a Městské policie věnována větší pozornost. Jedná se zejména o zámecký park a centrum města. Přesto výsledky nejsou občany vnímány jako dostatečné.

Popis cíle:

Vhodně reagovat v Mimoně na aktuální bezpečnostní situaci v částech města, které je možno s ohledem na zavedenou terminologii považovat za ohrožené sociálním vyloučením nebo přímo sociálně vyloučené lokality. Jedná se o ubytovnu v ulici Pražské 10 a přilehlé okolí, ul. Okrouhlickou a Horskou. V ul. Husově působí komunitní centrum Lampa z.s., která zajišťuje sociálně – právní poradenství rodinám, nízkoprahové aktivity pro děti, jejich předškolní a školní přípravu apod. Osoby, které v uvedených lokalitách bydlí, případně jiné osoby, které se navzájem setkávají a které bydlí v jiných částech města, se shromažďují v centru města a vytváří konfliktní prostředí, dopouštějí se protiprávní činnosti. Komunitní prevence, zejména u opatření 4.1 a 4.2, je zacílena na zajištění opatření, která povedou ke zvyšování kompetencí k samostatnému bydlení, řešení nepříznivých sociálních situací (dluhová problematika, zaměstnání, sociální dávky apod.), k zajištění komunitního života, rozvoje kultury etnických menšin, které v těchto lokalitách bydlí, k zajištění volnočasových aktivit, vzdělávání apod. Dalším cílem je i zjišťování vzniku rizikových lokalit ve městě a s ohledem na současnou situace ve světě i zjišťování rizikových prvků v oblasti cizinců a migrantů.

Navrhovaná opatření:

- 4.1 Zajištění režimu na Městské ubytovně Pražská 10.**
- 4.2 Monitorování problematických lokalit ve městě**
- 4.3 Monitorování situace v oblasti rizikových cizinců a migrantů**

Opatření 4.1 - Zajištění režimu na Městské ubytovně Pražská 10

Popis opatření:

Městská ubytovna je režimovým zařízením, ve kterém je na přechodnou dobu poskytováno ubytování osobám v nepříznivé sociální situaci. Prostřednictvím sociální práce jsou vytvářeny podmínky ubytovaným osobám k návratu do standardního bydlení, k finanční stabilizaci, k zajištění zaměstnání, případně jsou činěny další individuální kroky, které mají potenciál snížit riziko páchaní protiprávního jednání, které je spojeno s nepříznivou sociální situací, např. majetková trestná činnost.

Očekávané dopady:

Prostřednictvím komplexu individuálních kroků a činností sociální práce budou stabilizovány sociální situace dotčených osob, přechodné období jejich ubytování na ubytovně bude ukončeno a budou mít zajištěno bydlení ve standardních bytech, uvedenými kroky bude sníženo riziko vzniku jejich protiprávního jednání. Režimovými opatřeními bude omezeno riziko vzniku negativních dopadů existence sociálně vyloučené lokality v okolí.

Využitelné finanční zdroje:

Město Mimoň, MV ČR, Úřad práce ČR, případně jiné veřejné zdroje.

Realizátoři:

Město Mimoň, Správní odbor MÚ Mimoň oddělení rodiny a sociálních záležitostí, orgán sociálně právní ochrany dětí, neziskové organizace, Policie ČR, Městská policie Mimoň.

Opatření 4.2 - Monitorování problematických lokalit ve městě**Popis opatření:**

Průběžné a systematické monitorování lokalit ve městě, kde dochází k výskytu sociálně patologických aktivit různých cílových osob, např. distribuce a zneužívání drog včetně odhadování použitých stříkaček, vznik nových ubytoven pro sociálně vyloučené osoby, vznik nových vyloučených lokalit, činnost rizikových part mládeže, protiprávní jednání osob bez domova apod., analýza rizikové situace, nastavení komplexního opatření k nápravě a zajištění bezproblémového stavu do budoucna, zajištění sociální práce s osobami ohroženými sociálním vyloučením apod.

Očekávané dopady:

Zjištěním rizikových lokalit a zajištěním potřebných resocializačních individuálních nebo komunitních opatření dojde ke snížení negativních dopadů v jejich okolí, dojde k prolomení latence rizikového jednání uvedených osob, prostřednictvím indikovaných sociálních služeb bude eliminováno riziko dalšího negativního vývoje, bude snížena možnost zvýšení trestné činnosti ve zjištěné lokalitě a zvýšen pocit bezpečí občanů města.

Využitelné finanční zdroje:

Město Mimoň, Liberecký kraj, MV ČR, případně jiné veřejné zdroje.

Realizátoři:

Město Mimoň, Správní odbor MÚ Mimoň oddělení rodiny a sociálních záležitostí, orgán sociálně právní ochrany dětí, neziskové organizace, Policie ČR, Městská policie Mimoň.

Opatření 4.3 - Monitorování situace v oblasti rizikových cizinců a migrantů**Popis opatření:**

Ve spolupráci s oddělením cizinecké Policie ČR analýza aktuálního stavu v oblasti migrantů, k jejichž migraci dochází ve zvýšené míře v ČR od roku 2015, monitorování jejich zájmu o setrvání v České republice a v Mimoni, v případě navýšení jejich potřeb v sociální oblasti zajištění potřebných činností k jejich uspokojení, zároveň realizovat činnosti zaměřené na prevenci možného páchaní protiprávního jednání z jejich strany.

Očekávané dopady:

Zachycení možných negativních dopadů v oblasti migrace, včasná reakce na možná rizika v oblasti vzniku protiprávního jednání, xenofobie, a to jak ze strany migrantů, tak ze strany občanů města.

Využitelné finanční zdroje:

Město Mimoň, Liberecký kraj, MV ČR, případně jiné veřejné zdroje.

Realizátoři:

Město Mimoň, Správní odbor MÚ Mimoň oddělení rodiny a sociálních záležitostí, orgán sociálně právní ochrany dětí, neziskové organizace, Policie ČR - cizinecká policie, Městská policie Mimoň.

11.

Cíl 5 - Situační prevence

Situační prevence reflektuje poznání a zkušenost, že určité druhy kriminality se objevují v určité době, na určitých místech a za určitých okolností. Omezuje páčení trestné činnosti takovými opatřeními, která minimalizují kriminogenní faktory za využití technických opatření, která lze rozdělit na klasická (mechanické zábrany, např. bezpečnostní uzamykací systémy, zabezpečení dveří a oken, bezpečnostní folie apod.), technická (elektronická zabezpečovací zařízení, kamerové dohlížecí systémy, pulty centralizované ochrany apod.) a fyzická (např. ochrana prostřednictví hlídací služby).

Popis cíle:

Realizovat technické, fyzické a další potřebná opatření, která vedou k větší míře ochrany občanů města před trestnou činností a dalším protiprávním jednáním rizikových osob, mohou pomoci při odhalování a objasňování trestné činnosti, přispívají ke zjištění pachatelů trestné činnosti, umožňují zajistit veřejný pořádek, přispívají k ochraně života, zdraví a majetku občanů města.

Navrhovaná opatření:

- 5.1 Provoz městského kamerového dohlížecího systému
- 5.2 Instalace kamerového systému v rizikových objektech ve vlastnictví města
- 5.3 Monitoring nebezpečných míst ve městě a zajistění technických opatření k ochraně
- 5.4 Technická opatření k omezení trestné činnosti
- 5.5. Zvýšení personálního stavu Městské policie Mimoň

Opatření 5.1 - Provoz městského kamerového dohlížecího systému

Popis opatření:

Udržení rozsahu a kvality současného městského kamerového dohlížecího systému, který je provozován Městskou policií Mimoň. Na základě bezpečnostní situace navrhnut nové kamerové body, a to jak pevné, tak prostřednictvím tzv. fotopastí. Průběžný monitoring využitelných dotačních výzev pro rozšiřování MKDS o další kamerové body.

Očekávané dopady:

Prostřednictvím městského kamerového systému jsou vytvořeny předpoklady pro rychlé, operativní řešení protiprávních jednání na území města, je možné monitorovat bezpečnostní situaci v případech hromadných akcí, jsou vytvořeny předpoklady pro dodatečné zjišťování informací o již spáchaných trestných činech.

Využitelné finanční zdroje:

Město Mimoň, MV ČR, případně jiné veřejné zdroje.

Realizátoři:

Městská policie Mimoň.

Opatření 5.2 - Instalace kamerového systému v rizikových objektech ve vlastnictví města

Popis opatření:

Instalace kamerového systému v objektech, které jsou ve vlastnictví města a na základě aktuální bezpečnostní situace nebo s ohledem na potřebu dodržování režimového opatření je vhodné zajistit objekt prostřednictvím kamerového systému.

Očekávané dopady:

V uvedených objektech bude prostřednictvím kamerového systému zvýšen předpoklad eliminace protiprávního jednání nebo jednání, které má charakter porušování vnitřních pravidel.

Využitelné finanční zdroje:

Město Mimoň, MV ČR, případně jiné veřejné zdroje.

Realizátoři:

Město Mimoň, Městská policie Mimoň.

Opatření 5.3 - Monitoring nebezpečných míst ve městě a zajištění technických opatření k ochraně**Popis opatření:**

Na základě aktuální bezpečnostní situace zjištění rizikových míst ve městě, kde může docházet k protiprávnímu jednání, a realizace takových opatření, která povedou ke snížení popsaného rizika. V praxi se bude jednat např. o zajištění osvětlení rizikových míst, která jsou např. z pohledu občanů města vnímána jako ohrožující jejich pocit bezpečí, případně oplocení rizikových míst apod..

Očekávané dopady:

Instalace uvedených technických opatření pomůže eliminovat rizika k páchnání protiprávní činnosti a svým dopadem přispěje ke zvýšení pocitu bezpečí občanů města.

Využitelné finanční zdroje:

Město Mimoň, Liberecký kraj, MV ČR, případně jiné veřejné zdroje.

Realizátoři:

Město Mimoň, Městská policie Mimoň, Policie ČR.

Opatření 5.4 - Technická opatření k omezení trestné činnosti**Popis opatření:**

Vytipování možných technických opatření, která mají potenciál na území města přispět ke zvýšení ochrany majetku občanů před trestnou činností. V praxi se jedná např. o ochranu jízdních kol před krádežemi prostřednictvím bezpečnostních stojanů, o osobní bezpečnostní prvky pro některé cílové skupiny ohrozených osob, např. osobní alarmy pro seniory, bezpečnostní kukátka a řetízky na vstupní dveře do bytu apod..

Očekávané dopady:

Technickými opatřeními bude znemožněno odcizení zajištěných movitých předmětů občanů města.

Využitelné finanční zdroje:

Město Mimoň, Liberecký kraj, MV ČR, případně jiné veřejné zdroje.

Realizátoři:

Město Mimoň, Městská policie Mimoň.

Opatření 5.5 - Zvýšení personálního stavu Městské policie Mimoň

Popis opatření:

V souvislosti s dlouhodobě nízkým stavem policistů v přímém výkonu služby na OO PČR Mimoň, bude realizováno postupné navýšení personálního stavu MěPo Mimoň o občanské zaměstnance (asistenti Městské policie a obsluha MKDS).

Očekávané dopady:

Navýšením personálního stavu dojde ke zlepšení pokrytí katastru města hlídkovou činnosti Městské policie a optimalizaci využívání možností MKDS v součinnosti s hlídkou Městské policie.

Využitelné finanční zdroje:

Město Mimoň,

Realizátoři:

Město Mimoň, Úřad práce ČR, Městská policie Mimoň.

12. ZÁVĚR

Koncepce prevence kriminality v Mimoni na období 2017 – 2022 je střednědobým dokumentem, který má za úkol na základě analýzy bezpečnostní situace, vyhodnocení potřeb a poznatků občanů města, znalosti již zmapovaných a nových bezpečnostních rizik, vývoje trestně právních norem a vývoje v oblasti sociálních služeb, které jsou směřovány do oblasti prevence kriminality, zajistit přiměřenou míru a úroveň preventivních opatření a tím účinně ovlivňovat bezpečnostní situaci ve městě. Je rozvojovým dokumentem, který bude součástí dokumentu „Plán rozvoje města Mimoň“.

Přestože je aktuálně Mimoň městem s poklesem kriminality, stále se ve statistikách pohybuje v první čtvrtině měst s vysokou kriminalitou v poměru k situaci v celé ČR. V letech 2014 - 2016 se město Mimoň, přesněji OO PČR Mimoň, pohybovalo průměrně na 124 – 147 pozici z 522 Obvodních oddělení v celé České republice. Dále nelze v průběhu příštího období vyloučit nárůst rizikových faktorů souvisejících s aktuální vnitropolitickou i mezinárodní situací, např. s ohledem na migrační vlnu, která zasahuje okolní státy. Ve stanovených prioritách jsou tyto rizikové faktory popsány a město je ve spolupráci se zainteresovanými institucemi a organizacemi připraveno na adekvátní reakci, jak na známá bezpečnostní rizika, tak i na nově zjištěné situace, které bezpečnostní riziko mohou zvyšovat.

Zpracoval:
René Nesvadba
Pověřený strážník MěPo Mimoň
Manažer prevence kriminality

Program byl schválen usnesením rady města Mimoň ze dne 30. 1. 2017, pod číslem R17/82 .

Odsouhlasil:
František Kaiser
Starosta města

